

Daniels bok – nummer hundre og sekstien

Romas rolle i å stadfeste synet i Bibelens profeti: En grundig undersøkelse av Daniel kapittel elleve

Jeff Pippenger

2024-03-27

Synet i Daniel kapittel elleve er det viktigste referansepunktet for alle synene i Bibelens profetier, og synet i kapittel elleve blir stadfestet ved symbolet Roma.

Og i disse tider skal mange reise seg mot kongen i sør; også røverne blant ditt folk skal opphøye seg for å stadfeste synet; men de skal falle. Daniel 11:14.

Jones omtaler det foregående verset slik:

«Da amorittene hadde fylt sitt misgjerningsmål, ble deres sted gitt til Israel, Guds folk. Da Israel, idet de fulgte hedningenes vei, også fylte misgjerningens beger, lot Gud kongeriket Babylon stige fram og tok alt bort. Da Babylon hadde fylt sitt misgjerningens beger, ble makten overført til Persia. Og når engelen ble vendt bort ved persernes ondskap, da kommer fyrsten av Grekenland inn og feier det bort.»

«Og hvor lenge skulle Greklands makt vare? Når skulle den brytes? 'Når overtredelsene hadde nådd sitt fulle mål.' Den nasjonen består inntil den har fylt sitt misgjerningens mål, og deretter blir makten overført til et annet rike. Den makten som den ble overført til, var den romerske, slik vi lærer av Daniel 11:14. 'Og i de tider skal mange reise seg mot kongen i syd; også røverne av ditt folk skal opphøye seg for å stadfeste synet; men de skal falle.' Denne nasjonen blir utpekt som en røvernasjon—røveres barn, som margin i teksten sier.»

«Dette er dem som riket nå blir gitt til, og til hvilket formål?—'Røveres barn skal opphøye seg selv for å stadfeste synet.' Når denne nasjonen trer frem på scenen, da kommer det inn det som stadfester synet, det som er ett stort mål i synet, det ene fremste kjennemerket i den synslinje som Gud har gitt gjennom profetene for all tid.» A. T. Jones, *The Columbian Year and the Meaning of the Four Centuries*, 6.

Jones sier at når den romerske makten «trer frem på skueplassen, da kommer det inn det som etablerer» ... «den synslinje som Gud har gitt gjennom profetene for all tid». I Millers historie lærte protestantene, slik Laodikea-adventismen nå gjør, at røverne av ditt folk representerer Antiokus Epifanes, en selevkidisk konge som regjerte fra 175 til 164 f.Kr. Han var medlem av selevkidedynastiet, som var en av de greske etterfølgerstatene som oppstod ved oppløsningen av Aleksander den stores rike. Uenigheten om dette spørsmålet var så spesifikk i den millerittiske historien at identifikasjonen av Antiokus Epifanes er framstilt på pionerkartet fra 1843.

Henvisningen til Antiokus på kartet representerer den eneste henvisningen til noe som ikke finnes i Guds profetiske Ord. Den er der for å gjendrive protestantenes falske læresetninger fra den perioden, noe som nå er den laodikeiske adventismens falske lære. Om William Miller forstod den

dyptgripende betydningen av å innse at Roma er den jordiske makten som etablerer den «siktelinje som Gud har gitt gjennom profetene for all tid», er tvilsomt, men det var klart nok til på overbevisende vis å forsvare det faktum at Roma etablerer synet.

Der hvor intet syn er, går folket til grunne; men salig er den som holder loven. Ordspråkene 28:14.

Salomo skrev at der det ikke er noe syn, går folket til grunne, og det hebraiske ordet «syn» i vers fjorten er det samme som i Salomos ordspråk. Synet er et spørsmål om liv eller død, og «synet» blir stadfestet ved symbolet Roma. Ordet «syn» i vers fjorten er det samme ordet for syn som i Habakkuk, kapittel to.

Jeg vil stå på min vakt og stille meg på tårnet, og jeg vil speide for å se hva han vil tale til meg, og hva jeg skal svare når jeg blir irettesatt. Og Herren svarte meg og sa: Skriv synet og gjør det tydelig på tavler, så den som leser det, kan løpe. For synet gjelder ennå den fastsatte tid, men ved enden skal det tale og ikke lyve; om det dryger, så vent på det, for det skal visselig komme, det skal ikke utebli. Habakkuk 2:1–3.

Ordet «reproved» i vers én betyr «argumenterte med». William Miller var vekteren som ble satt på tårnet i historien om den første og den andre engels bevegelse, og da han i profetisk symbolikk spurte hva han skulle svare i striden i sin historie, fikk han befaling om å skrive synet, som stadfestes ved symbolet Roma. I samsvar med dette faktum ga millerittene, da de frembrakte pionerkartet for 1843 som oppfyllelse av disse tre versene i Habakkuk, en henvisning til selve kjernen i den striden de engasjerte seg i. De forstod utvilsomt ikke at deres henvisning til det tåpelige argumentet om at Antiokus Epifanes var makten som stadfestet synet, representerer striden i Habakkuk kapittel to, men søster White sa at det kartet var «ledet av Herrens hånd, og burde ikke forandres», så henvisningen til striden på kartet var fra Guds hånd.

Millerittene kom til den rette forståelse av at den første skuffelsen den 19. april 1844 innledet ventetiden, omtalt både av Habakkuk og i Matteus' lignelse om de ti jomfruene. De kom også til å forstå at disse to profetiene stod i direkte forbindelse med Esekiel kapittel tolv, hvor Esekiel identifiserer en tidsperiode da virkningen av ethvert syn skal inntreffe. Ordet «syn» er det samme hebraiske ordet som vi nå betrakter. Dette er grunnen til at Jones har rett når han sier: «Når» Roma «trer frem på skueplassen, da inntre det som stadfester synet, det som er ett stort formål med synet, det ene fremste landemerket i synslinjen som Gud gjennom profetene har gitt for all tid.» Roma stadfester hele synet i Guds profetiske Ord, og mer spesifikt er det Roma som hele strukturen i kapittel elleve er bygget på.

Når søster White henviser til den endelige oppfyllelse av kapittel elleve i Daniel og sier at «mye av den historien som har funnet sted i oppfyllelse av denne profetien, vil bli gjentatt», påviser hun at de historiene i kapittel elleve som allerede var blitt oppfylt, var forbilder på de siste versene i Daniels bok, kapittel elleve. Emnet i de siste versene av kapittel elleve er kongen i nord, som der representerer det moderne Roma. Derfor er de historiene i Daniels bok, kapittel elleve, som blir gjentatt, historier som representerer Roma.

I de seks siste versene i kapittel elleve erobrer det moderne Roma (kongen i nord) tre geografiske makter. I vers førti erobrer han kongen i sør (det tidligere Sovjetunionen i 1989), det herlige landet (De forente stater ved den snart kommende søndagsloven) og Egypt (hele verden slik den er representert ved De forente nasjoner). I Daniel elleve fremstilles det hedenske Roma som om det erobrer tre geografiske makter for å vinne den da kjente verden, og deretter fremstilles det pavelige Roma som om det erobrer tre geografiske makter for å vinne jorden.

Det hedenske Roma nevnes først i kapitlet i vers fjorten, for å identifisere det som symbolet som stadfester synet, men dets maktovertakelse behandles ikke før i vers seksten. Aleksander den stores rike ble delt i fire deler til oppfyllelse av Guds profetiske Ord, men disse fire delene ble raskt samlet til to hovedmotstandere, som i den profetiske fortellingen som fortsetter til kapitlets avslutning, blir identifisert enten som kongen i syd eller kongen i nord. I vers fjorten nevnes den fremvoksende makten Roma som den makten som skulle stadfeste synet, men emnene som behandles, er stridighetene mellom restene av Aleksanders rike, slik de fremstilles ved kongene i nord og i syd.

I vers femten er disse to kongene fremdeles opptatt i sin strid, og kongen i nord er den som seirer. Men i vers seksten kommer Roma, og verset sier: «Men den som kommer imot ham», hvilket betyr at når Roma kommer imot den nordlige kongen, som nettopp har seiret over den sørlige kongen, vil kongen i nord være ute av stand til å stå seg mot Roma. Roma seirer, og i vers seksten skulle Roma også stå i det herlige landet Juda. I vers sytten skal Roma «vende sitt ansikt til å komme med styrken av hele sitt rike». Han tok den nordlige kongen, som ikke var i stand til å stå seg for ham, deretter tok han Juda, så trengte han inn i Egypt.

Og i de tider skal mange reise seg mot kongen i sør; også voldsmennene blant ditt folk skal opphøye seg for å stadfeste synet, men de skal falle. Så skal kongen i nord komme og kaste opp en voll og innta de best befestede byene; og sørens hærstyrker skal ikke kunne stå imot, heller ikke hans utvalgte folk, og det skal ikke være noen kraft til å gjøre motstand. Men han som kommer imot ham, skal gjøre etter sitt eget forgodtbefinnende, og ingen skal kunne stå seg mot ham; og han skal bli stående i det herlige landet, som ved hans hånd skal ødelegges. Han skal også vende sitt ansikt mot å trenge inn med styrken av hele sitt rike, og rettsindige skal være med ham; således skal han gjøre. Og han skal gi ham kvinners datter for å føre forderelse over henne; men hun skal ikke bli stående på hans side, og heller ikke være for ham. Daniel 11:14–17.

Seieren som er fremstilt i disse versene, er en oppfyllelse av Daniel kapittel åtte.

Og ut fra én av dem kom det fram et lite horn, som ble overmåte stort mot sør og mot øst og mot det herlige land. Daniel 8:9.

Det lille hornet i vers ni er det hedenske Roma, og vers ni fastslår, i samsvar med vers fjorten til sytten i kapittel elleve, at det hedenske Roma ville erobre tre geografiske enheter idet det tok kontroll over verden. Disse enhetene var sør (Egypt), øst (Syria, kongen i nord) og det fagre land (Juda). Historien i vers seksten og sytten er et forbilde på den historiske erobringen i tre trinn av det moderne Roma i vers førti til førtitre, for slik Søster White uttalte: «Mye av den historien som

har funnet sted i oppfyllelsen av denne profetien, vil bli gjentatt.»

«Selv om Egypt ikke kunne stå seg mot Antiokus, kongen i nord, kunne Antiokus ikke stå seg mot romerne, som nå kom imot ham. Ingen riker var lenger i stand til å motstå denne fremvoksende makten. Syria ble erobret og innlemmet i Romerriket da Pompeius i 65 f.Kr. fratok Antiokus Asiaticus hans besittelser og reduserte Syria til en romersk provins.»

«Den samme makten skulle også stå i det hellige land og fortære det. Roma ble knyttet til Guds folk, jødene, ved en allianse i 162 f.Kr., og fra denne tid inntar det en fremtredende plass i den profetiske kalender. Det fikk imidlertid ikke herredømme over Judea ved faktisk erobring før i 63 f.Kr.; og da på følgende måte.

«Da Pompeius vendte tilbake fra sitt felttog mot Mithridates, kongen av Pontos, kjempet to rivaler, Hyrcanus og Aristobulus, om Judeas krone. Deres sak ble forelagt Pompeius, som snart innså urettmessigheten i Aristobulus' krav, men ønsket å utsette avgjørelsen i saken til etter sin lenge ønskede ekspedisjon til Arabia, idet han lovet deretter å vende tilbake og ordne deres forhold slik som måtte synes rett og riktig. Aristobulus, som gjennomskuet Pompeius' virkelige holdning, skyndte seg tilbake til Judea, væpnet sine undersåtter og forberedte seg på et kraftig forsvar, fast besluttet på, for enhver pris, å beholde kronen, som han forutså ville bli tilkjent en annen. Pompeius fulgte den flyktende tett. Da han nærmet seg Jerusalem, kom Aristobulus, som begynte å angre på sin handlemåte, ut for å møte ham og forsøkte å bringe saken i orden ved å love full underkastelse og store pengesummer. Pompeius godtok dette tilbudet og sendte Gabinius, i spissen for en avdeling soldater, for å motta pengene. Men da denne generalløytnanten kom til Jerusalem, fant han portene stengt for seg, og fra toppen av murene fikk han høre at byen ikke ville stå ved overenskomsten.»

«For at Pompeius ikke ustraffet skulle la seg bedra på denne måten, la han Aristobulus, som han hadde holdt hos seg, i lenker, og marsjerte straks mot Jerusalem med hele sin hær. Aristobulus' tilhengere ville forsvare stedet; Hyrcanos' tilhengere ville åpne portene. Da de sistnevnte var i flertall og fikk overtaket, ble Pompeius gitt fri adgang til byen. Derpå trakk Aristobulus' tilhengere seg tilbake til tempelberget, fullt fast bestemt på å forsvare dette stedet, like så besluttet som Pompeius var på å innta det. Ved utgangen av tre måneder var det gjort en tilstrekkelig åpning i muren til et stormangrep, og stedet ble tatt med sverdet i hånd. I den fryktelige nedslaktningen som fulgte, ble tolv tusen mennesker drept. Det var et gripende syn, bemerket historieskriveren, å se prestene, som på den tid var opptatt med den guddommelige tjenesten, med rolig hånd og urokkelig mål fortsette sitt vante arbeid, tilsynelatende ubevisste om det ville oppstyret, skjønt deres venner overalt omkring dem ble prisgitt slakten, og skjønt ofte deres eget blod blandet seg med blodet fra deres ofre.»

«Etter å ha gjort ende på krigen rev Pompeius Jerusalems murer ned, overførte flere byer fra Judeas jurisdiksjon til Syrias og påla jødene skatt. Slik ble Jerusalem for første gang ved erobring lagt i hendene på den makt som skulle holde det «herlige land» i sitt jernharde grep inntil den fullstendig hadde fortært det.

«‘VERS 17. Han skal også vende sitt ansikt mot å komme med styrken av hele sitt rike, og rettskafne med ham; således skal han gjøre. Og han skal gi ham kvinnenens datter, for å

ødelegge henne; men hun skal ikke stå på hans side og heller ikke være for ham.’»

«Biskop Newton gir en annen lese måte for dette verset, som synes klarere å uttrykke meningen, som følger: ‘Han skal også vende sitt åsyn mot å trenge inn med makt i hele riket.’ Vers 16 førte oss ned til romernes erobring av Syria og Judea. Roma hadde tidligere erobret Makedonia og Trakia. Egypt var nå alt som gjensto av Alexanders ‘hele rike’, som ikke var brakt i underkastelse under den romerske makt, hvilken makt nå vendte sitt åsyn mot å trenge inn med makt i det landet.» Uriah Smith, *Daniel and the Revelation*, 258–260.

Vi har allerede mer enn én gang i disse artiklene påpekt hvordan vers tretti og trettién i Daniel elleve samsvarer med vers førti og førtien, og historien i vers tretti og trettién samsvarer også med opprykningen av tre horn.

Jeg gav akt på hornene, og se, det steg opp et annet lite horn iblant dem, og foran dette ble tre av de første hornene revet opp med roten; og se, dette hornet hadde øyne lik et menneskes øyne og en munn som talte store ord. ... Og om de ti hornene som var på hans hode, og om det andre som steg opp, og som tre falt for; ja, om det hornet som hadde øyne, og en munn som talte meget store ord, og hvis utseende var mektigere enn hans medbrødrer. Daniel 7:8, 20.

Slik Daniel kapittel åtte, vers ni, fremstiller de tre geografiske områdene for erobring som innsatte det hedenske Roma på tronen, slik representerte også opprykningen av hornene (som representerer herulene, østgoterne og vandalene) de tre geografiske områdene for erobring som innsatte det pavelige Roma på tronen. Begge disse historiene samsvarer med vers førti til førtitre i Daniel elleve, og opprykningen av de tre hornene samsvarer med historien i vers tretti og trettién.

«‘VERS 8. Jeg gav akt på hornene, og se, et annet lite horn steg opp iblant dem; foran dette ble tre av de første hornene rykket opp med roten. Og se, dette hornet hadde øyne lik et menneskes øyne og en munn som talte store ord.’»

«Daniel ga akt på hornene. Tegn på en underlig bevegelse viste seg blant dem. Et lite horn (først lite, men siden kraftigere enn de andre) skjøt seg opp iblant dem. Det nøyde seg ikke med stille å finne seg en egen plass og fylle den; det måtte skyve noen av de andre til side og tilegne seg deres plasser. Tre kongedømmer ble rykket opp for dets skyld. Dette lille horn, som vi siden skal få anledning til å legge nærmere merke til, var pavedømmet. De tre horn som ble rykket opp foran det, var herulene, østgoterne og vandalene. Og grunnen til at de ble rykket opp, var at de stod i motsetning til den pavelige hierarkis lære og krav, og dermed til biskopen av Romas overherredømme i kirken.»

«Og ‘på dette hornet var det øyne som et menneskes øyne, og en munn som talte store ord’, øynene et treffende bilde på det pavelige hierarkis skarpsindighet, gjennomtrengende innsikt, list og fremsyn; og munnen som talte store ord, et treffende symbol på de romerske biskopenes hovmodige krav.» Uriah Smith, *Daniel and the Revelation*, 132–134.

Det er Roma som stadfester synet i Bibelens profetier, og særlig synet i Daniel kapittel elleve. I det kapitlet skulle mye av den profetiske historien som var blitt oppfylt før millerittbevegelsen, gjentas i de siste seks versene av Daniel elleve. Erobringen av de tre geografiske hindringene som stadfestet både det hedenske og det pavelige Roma på tronen, er fremstilt i kapittel elleve, og disse

to fremstillingene er forbilder på den tiden da det moderne Roma igjen blir stadfestet på tronen. Det er Roma som stadfester synet, og Paulus identifiserer at det pavelige Roma blir åpenbart i sin tid.

La ingen bedra dere på noen måte; for den dag kommer ikke uten at frafallet først kommer, og syndens menneske blir åpenbart, fortapelsens sønn, han som står imot og opphøyer seg over alt som kalles Gud eller tilbes, så han som Gud setter seg i Guds tempel og viser seg selv fram som om han er Gud. Husker dere ikke at jeg sa dere dette da jeg ennå var hos dere? Og nå vet dere hva som holder igjen, for at han skal bli åpenbart i sin tid. 2 Thessalonians 2:3–6.

Pavedømmet besteg tronen som det femte riket i Bibelens profeti i året 538, og mange som betrakter vers seks, ville uten tvil anta at Paulus mener at «Pavedømmet ville bli åpenbart i 538». Dette kan være riktig, men det er i det minste en sekundær sannhet i det Paulus identifiserte. Paulus taler, lik alle profeter, mer om de siste dager enn om sin egen tidsperiode. Han henviste til hvordan pavedømmet profetisk ville bli åpenbart, for som profet var han i samstemmighet med alle de andre profetene. Bud på bud; de som ikke har synet, går til grunne, og de som ikke har synet, har ikke synet fordi de ikke kjenner det som stadfester synet. Å vite at Roma stadfester synet er en forståelse om liv og død. Paulus, i samstemmighet med de andre profetene, identifiserer at det som åpenbarer det pavelige Roma, som er de siste dagers Roma, er «hans tid». Den profetiske «tid» som er forbundet med Roma, er det som åpenbarer hva og hvem Roma er.

Vi vil fortsette denne studien i den neste artikkelen.

Apostelen Paulus forutsa i sitt andre brev til tessalonikerne det store frafall som skulle føre til opprettelsen av pavemakten. Han erklærte at Kristi dag ikke skulle komme, «uten at frafallet først kommer, og syndens menneske blir åpenbart, fortapelsens sønn, han som står imot og opphøyer seg over alt som kalles Gud eller helligdom, så han setter seg i Guds tempel som Gud og gir seg ut for å være Gud.» Og videre advarer apostelen sine brødre om at «lovløshetens hemmelighet er alt virksom». 2 Tessalonikerne 2:3, 4, 7. Allerede på den tid så han hvordan villfarelser snek seg inn i menigheten, villfarelser som skulle berede veien for pavedømmets utvikling.

«Litt etter litt, først i det skjulte og i stillhet, og deretter mer åpent etter hvert som det vokste i styrke og fikk herredømme over menneskenes sinn, førte «lovløshetens hemmelighet» sitt bedragerske og gudsbespottelige verk videre. Nesten umerkelig fant hedenskapets skikker veien inn i den kristne kirke. Kompromissets og tilpasningens ånd ble en tid holdt tilbake av de voldsomme forfølgelsene som kirken utholdt under hedendommen. Men da forfølgelsen opphørte, og kristendommen fikk adgang til kongers hoff og palasser, la hun bort Kristi og Hans apostlers ydmyke enkelhet og tok i stedet opp hedenske presters og herskeres prakt og hovmod; og i stedet for Guds krav satte hun menneskelige teorier og tradisjoner. Konstantins navnekristne omvendelse i den første del av det fjerde århundre vakte stor glede; og verden, tildekket med en form for rettferdighet, gikk inn i kirken. Nå gjorde fordervelsens verk raske fremskritt. Hedenskapet, som tilsynelatende var beseiret, ble seierherren. Dets ånd behersket kirken. Dets læresetninger, seremonier og overtro ble innlemmet i troen og tilbedelsen hos dem som bekjente seg som Kristi etterfølgere.»

«Dette kompromisset mellom hedenskap og kristendom førte til utviklingen av ‘syndens menneske’, som i profetien er forutsagt å stå Gud imot og opphøye seg over Gud. Dette gigantiske systemet av falsk religion er et mesterverk av Satans makt—et monument over hans anstrengelser for å sette seg selv på tronen og herske over jorden etter sin vilje.» The Great Controversy, 49, 50.